

دیوان داوری دعوی ایران - ایالات متحده

IRAN-UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL

DECISION

Case No. 294

Chamber Three

پرونده شماره ۲۹۴

شعبه سه

تصمیم شماره ۳-۲۹۴-۱۲۰ دی ۱۳۵۴ سی

DUPPLICATE
ORIGINAL

هذا نسخه برابر اصل

IRAN-UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL	دیوان داوری دعوی ایران - ایالات متحده
FILED	ثبت شد
DATE	20 JAN 1984
	تاریخ ۱۳۷۲ / ۱۰ / ۲۰

ولز فارکو بنک، نشنال اسوی ایشن،
خواهان،

- ۹ -

جمهوری اسلامی ایران،
شرکت تولید و انتقال نیروی ایران،
شرکت ریسندگی و بافندگی ماه نخ،
شرکت ریسندگی و بافندگی فرنخ،
بانک شهریار،
بانک ملی ایران،
بانک بین‌المللی ایران و ژاپن، و
بانک مرکزی ایران،
خواندگان.

_____
تمییز
_____

۱ - در تاریخ ۲۵ دیماه ۱۳۶۰ [۱۵ ژانویه ۱۹۸۲] ولز فارگو بنک، نشنال اسوسی ایشن ("خواهان") ادعایی علیه جمهوری اسلامی ایران، شرکت تولید و انتقال نیروی ایران، شرکت ریسنده و بافندگی ماهنخ، شرکت ریسنده و بافندگی فرنخ، بانک شهریار، بانک ملی ایران، بانک بین‌المللی ایران و ژاپن و بانک مرکزی ایران ("خواندگان") اقامه نمود.

۲ - خواهان طی دادخواست خود چند فقره ادعا را تعریف نموده که حسب اظهار، مبتنی بر پیش‌پرداختها، وامها، سفته‌ها، کارمزدها، تعهدات بازپرداخت و بهره پرداخت شده وامهای سندیکایی است که خواهان و بانکهای دیگر به خواندگان اعطای کرده‌اند و همچنین مبتنی بر بهره اضافی و اضافه پرداخت‌هایی است که خواهان بابت حسابهای سپرده خواندگان در شعب بانک خواهان واقع در خارج از ایالات متحده پرداخت نموده است.

۳ - متعاقب حل و فصل بخشیابی از ادعاهای بوسیله طرفین، دیوان طی دستور مورخ دوم آبانماه ۱۳۶۲ [۲۴ اکتبر ۱۹۸۳] خود به موجب بند ۱ ماده ۳۴ قواعد دیوان به "جريان داوری پرونده حاضر به استثنای موارد مندرج در پارagrafهای ۱۱(الف) و ۱۲(د) دادخواست" خاتمه داد. (۱) بقیه ادعاهای نیز در رسیدگی‌های بعدی پرونده فیصله یافتند. موعد این مطلب، نامه مورخ ۱۱ اردیبهشت ماه ۱۳۷۰ [اول مه

---

۱ - خواهان در پارagraf ۱۱(الف) دادخواست مبلغ ۵۵۰/۳۰، ۲ دلار از بانک بین‌المللی ایران و ژاپن مطالبه می‌نماید. این مبلغ، حسب ادعا مربوط است به کارمزد تاخیر پرداختی که خواهان از بانک خواندگه مطالبه کرده بود، زیرا خواندگه مبالغی را که خواهان به موجب چند فقره قبولی بانکی پرداخت کرده بود، و محق به دریافت آن از بانک بین‌المللی ایران و ژاپن بود، به موقع نپرداخته بود.

در پارagraf ۱۲(د) دادخواست، خواهان مبلغ ۸۲۳/۱۴، ۲۰۸ دلار بابت تاخیر در پرداخت تعدادی وام سندیکایی که در آنها مشارکت داشت مطالبه می‌نماید. این موافقنامه‌های وام با بانک توسعه کشاورزی ایران، بانک اعتبارات صنعتی، بانک توسعه صنعتی و معدنی ایران و شرکت پلی اکریل ایران منعقد شده بودند.

۱۹۹۱] وکیل خواهان است که اشعار می‌دارد: "موکل ما، بانک ولز فارگو، تایید کرده است... که ادعای دیگری در ارتباط با [پرونده حاضر] ندارد."

۴ - در تاریخ ۳۱ فروردین ماه ۱۳۷۱ [۲۰ آوریل ۱۹۹۲]، دیوان به طرفین اطلاع داد که: "در نظر دارد طبق ماده ۳۴ قواعد خود، رسیدگی به پرونده حاضر را خاتمه دهد مگر آنکه خواندگان... تا تاریخ ۲۱ اردیبهشت ماه ۱۳۷۱ [۱۱ مه ۱۹۹۲] با ارائه دلایل موجہ با این موضوع مخالفت نمایند." در تاریخ ۲۱ اردیبهشت ماه ۱۳۷۱ [۱۱ مه ۱۹۹۲] خواندگان نامه‌ای نزد دیوان ثبت و طی آن اعلام نمودند که "با ختم رسیدگی پرونده در مورد دعاوی مطروح توسط خواهان مخالفتی ندارند" و اضافه کردند که "قسمتهایی از ادعاهای مطروح در پرونده‌های ۷۰۷ و ۷۴۱ شعبه دوم به عنوان ادعاهای متقابل پرونده حاضر معرفی شده‌اند." در همان نامه، خواندگان از دیوان درخواست نمودند که به "ادعاهای متقابل مطروح" رسیدگی نماید.

۵ - برای روشن‌تر شدن ارتباط دعاوی متقابل مورد بحث با پرونده حاضر، لازمست سابقه دعاوی مذبور مرور شود.

۶ - در پرونده‌های شماره ۷۰۷ و ۷۴۱، بانک مرکزی ایران در تاریخ ۲۸ دیماه ۱۳۶۰ [۱۸ ژانویه ۱۹۸۲] "اصالتاً و نیابتاً" از طرف چند موسسه ایرانی چند فقره ادعا علیه ولز فارگو به ثبت رساند و طی آنها ادعا نمود که ولز فارگو(۲) اصل مبلغ وجوهی را که به حساب موسسات ایرانی در اختیار داشت اعاده نکرده و از پرداخت بهره متعلقه به سپرده‌ها و دارائیهایی نیز که به حساب موسسات ایران نگهداری می‌کرده، خودداری نموده است.

---

۲ - در دادخواست پرونده شماره ۷۰۷، ولز فارگو بنک اینترنشنال به عنوان خوانده معرفی گردید. در دادخواست پرونده شماره ۷۴۱، از ولز فارگو بنک، نشان اسوسی ایشن به عنوان خوانده نام برده شده است.

۷ - در تاریخ ۱۴ شهریورماه ۱۳۶۲ [پنجم سپتامبر ۱۹۸۳] طرفین اظهاریه‌ای را که در ششم مردادماه ۱۳۶۲ [۲۸ ذوئیه ۱۹۸۳] مشترکاً امضا کرده بودند در پرونده‌های شماره ۷۰۷ و ۷۴۱ به ثبت رساندند و طی آن از دیوان تقاضا نمودند که "آن قسمت از دعاوی جدول ضمیمه [لایحه] که به ادعاهای حل و فصل شده مندرج در هریک از دعاوی مزبور مربوط می‌شود مختومه اعلام گردد." در جدول فوق الذکر، منجمله اشاره شده است که "کلیه قسمتهای پرونده [شماره ۷۰۷] بجز دعاوی ایران که در جدول الف - ۱ به فهرست الف دادخواست منضم می‌باشد و مبالغ مورد ادعا در دعاوی به ترتیب به قرار ذیل است: ۶۹،۳۱۰/۲۳ دلار آمریکا، ۵۰،۰۰۰/- دلار آمریکا، ۴۷،۸۶۷/۰۳ دلار آمریکا، ۲۲،۷۵۰/- دلار آمریکا و ۶۰،۸۱۶/- دلار آمریکا" مختومه شدند. در خصوص پرونده شماره ۷۴۱ در جدول مزبور آمده است: "ادعای ۷،۰۰۰/- دلار آمریکا که به عنوان جزیی از کل ادعای ۲۰،۰۰۰/- دلاری در جدول الف - ۱ ضمیمه الف دادخواست درج شده است، مختومه گردید."^(۳)

۸ - شعبه دو طی دستورهایی که در تاریخ ۱۴ مهرماه ۱۳۶۲ [ششم اکتبر ۱۹۸۳] صادر نمود، به موجب بند ۱ ماده ۳۴ قواعد دیوان به جریان رسیدگی پرونده‌های شماره ۷۰۷ و ۷۴۱ "تا آنجاییکه به قسمتهای یاد شده ادعا مربوط می‌شود" خاتمه داد.

---

۳ - در جدول الف - ۱ ضمیمه دادخواست پرونده شماره ۷۰۷ از جمله به بدھیهای زیر اشاره شده است: مبلغ ۶۰،۳۱۰/۲۳ دلار به بانک بین‌المللی ایران و ژاپن، مبلغ ۵۰،۰۰۰/- دلار به بانک ایرانشهر و مبلغ ۶۰،۸۱۶/۱۰ دلار به بانک صادرات شعبه لندن. در این جدول از ارقام ۴۷،۸۶۷/۰۳ دلار و ۲۲،۷۵۰/- دلار مشخصاً ذکری شده لیکن به رقم ۳۷۶،۳۳۰/۰۸ دلار به عنوان بدھی به بانک تهران اشاره شده است. در جدول الف - ۱ ضمیمه دادخواست پرونده شماره ۷۴۱، مبلغ ۲۰،۰۰۰/- دلار به عنوان بدھی به بانک ملی ایران درج شده است.

۹ - در تاریخ ۲۲ آسفندماه ۱۳۶۲ [۱۲ مارس ۱۹۸۴] بانک مرکزی ایران نامه‌ای در پرونده شماره ۷۰۷ به ثبت رساند و طی آن به دیوان اطلاع داد که "ادعای بانک صادرات شعبه لندن علیه ولز فارگو به مبلغ ۸۱۶/۱۰،۶۰ دلار، به شرح جدول الف - ۱ پیوست الف... دادخواست، نیز حل و فصل شده است" و "از اینرو بانک مرکزی ایران... این ادعای مطروح علیه خوانده را مسترد می‌دارد."

۱۰ - شعبه دو طی دستور مورخ دوم فروردین‌ماه ۱۳۶۳ [۲۲ مارس ۱۹۸۴] خود طبق بند ۱ ماده ۳۴ قواعد دیوان به جریان رسیدگی پرونده شماره ۷۰۷ "تا آنجائیکه به بخش مذکور در بالا مربوط می‌شود" خاتمه داد.

۱۱ - در نتیجه، در تاریخ صدور دستور فوق‌الذکر، تنها ادعاهای باقیمانده، از یک طرف عبارت بود از ادعاهایی به مبالغ ۶۹،۳۱۰/۲۳ دلار، ۵۰،۰۰۰/- دلار، ۴۷،۸۶۷/۰۳ دلار و ۲۲،۷۵۰/- دلار در پرونده شماره ۷۰۷ و از طرف دیگر، ادعایی بود به مبلغ ۱۳،۰۰۰/- دلار باقیمانده در پرونده ۷۴۱.

۱۲ - بدنبال صدور رأی دیوان در پرونده شماره الف - ۱۷ (تصمیم شماره اف تی - الف ۳۷-۱۷ مورخ ۲۸ خردادماه ۱۳۶۴ [۱۸ ژوئن ۱۹۸۵] صادره در پرونده ایالات متحده آمریکا و جمهوری اسلامی ایران، که در ۱۸۹ Iran-U.S. C.T.R. ۸ به جان پ رسیده است)، شعبه دو در تاریخ دوم مردادماه ۱۳۶۴ [۲۴ ژوئیه ۱۹۸۵] دستورهایی در پرونده‌های شماره ۷۰۷ و ۷۴۱ صادر کرد و طی آنها از جمله مقرر داشت:

۱ - دیوان داوری بدبونی‌سیله به اطلاع طرفین می‌رساند که قصد دارد طبق ماده ۳۴ قواعد دیوان به کلیه رسیدگی‌های پرونده‌های حاضر خاتمه دهد، مگر آنکه خواهان‌ها تا تاریخ ۱۱ شهریورماه ۱۳۶۴ [دوم سپتامبر ۱۹۸۵] به اطلاع دیوان برسانند که ادعاهای حاضر شامل ... مبالغ بدھی است که باید از محل حساب دلاری شماره ۲ به آنها پرداخت گردد.

۲ - شعبه دو طی دستور مورخ ۲۵ شهریورماه ۱۳۶۴ [۱۶ سپتامبر ۱۹۸۵] خود مهلت مذکور را تا نهم مهرماه ۱۳۶۴ [اول اکتبر ۱۹۸۵] تمدید نمود.

۲ - دیوان به طرفین یادآوری می‌نماید در صورتی که ادعاهای بانک [های] ایرانی مطروح در پرونده‌های حاضر... به ادعاهای یک موسسه بانکی ایالات متحده یا واحد خصوصی دیگری در پرونده دیگری مربوط باشد، در آن صورت طرف همان پرونده می‌تواند درخواست کند که در مورد ادعاهای بانک [های] ایرانی به عنوان ادعاهای متقابل... در آن پرونده دیگر تصمیم گرفته شود. چنین درخواستی باید حداقل تا نهم مهرماه ۱۳۶۴ [اول اکتبر ۱۹۸۵] در پرونده مربوط به ادعای مطروحه توسط موسسات بانکی ایالات متحده یا واحد خصوصی دیگر به ثبت رسد.

۱۳ - در تاریخ نهم مهرماه ۱۳۶۴ [اول اکتبر ۱۹۸۵] بانک مرکزی ایران نامه‌ای در پرونده‌های شماره ۷۰۷ و ۷۴۱ به ثبت رساند و طی آن اعلام نمود: "هیچیک از [ادعاهای مذکور در پرونده‌های مورد بحث...] قابل پرداخت از حساب دلاری شماره ۲ نمی‌باشد" و طی همان نامه از دیوان درخواست نمود که ادعاهای مزبور را "طبق مفاد بند ۲ دستور مورخ دوم مردادماه ۱۳۶۴ [۲۴ ژوئیه ۱۹۸۵] به عنوان دعاوی متقابل در برابر ادعاهای مطروح توسط خواهان‌های آمریکایی [در پرونده شماره ۲۹۴] مورد رسیدگی قرار دهد."

۱۴ - شعبه دو طی دستورهای مورخ پنجم آذرماه ۱۳۶۴ [۲۶ نوامبر ۱۹۸۵] خود در پرونده‌های شماره ۷۰۷ و ۷۴۱ به طرفین یادآوری نمود که دیوان در تصمیم صادره در پرونده الف - ۱۷ از جمله مقرر داشته است که:

ادعاهای بانکهای ایرانی علیه موسسات بانکی ایالات متحده، فقط در مواردی که احیاناً متضمن اختلاف در مورد مبالغ واجب الادا از حساب دلاری شماره ۲ بابت انواع دیون قابل پرداخت از آن حساب بوده، و به استناد بند ۲ (ب) سند تعهدات به دیوان ارجاع شده‌اند، در حیطه صلاحیت دیوان داوری قرار دارند.

۱۵ - با توجه به اظهاریه مورخ نهم مهرماه ۱۳۶۴ [اول اکتبر ۱۹۸۵] بانک مرکزی ایران، دایر بر اینکه ادعاهای مطروح در پرونده‌های شماره ۷۰۷ و ۷۴۱ متناسب مبلغ یا مبالغ دیونی نیستند که از محل حساب دلاری شماره ۲ به وی قابل پرداخت باشند، شعبه دو طی همان دستورها نظر داد که دیوان "صلاحیت رسیدگی به آن

ادعاها را ندارد." و در نتیجه، شعبه دو به موجب ماده ۳۴ قواعد دیوان، جریان داوری هر دو پرونده را مختومه اعلام کرد.

۱۶ - راجع به درخواست بانک مرکزی ایران مبنی براینکه ادعاهای مطروح در پرونده‌های شماره ۷۰۷ و ۷۴۱ به عنوان دعاوی متقابل در پرونده شماره ۲۹۴ مورد رسیدگی قرار گیرند، شعبه دو طی دستورهای یاد شده در بالا خاطرنشان ساخت که طی دستورهای مورخ دوم مردادماه ۱۳۶۴ [۲۴ ژوئیه ۱۹۸۵] خود مقرر داشته بود که "چنین ادعای متقابلی باید... توسط طرف همان پرونده‌های که ادعای متقابل قرار است در آن مطرح شود و در همان پرونده، به ثبت برسد" (خط تاکید اضافه شده است). از اینرو، شعبه دو نتیجه‌گیری کرد که درخواست تسلیمی در تاریخ نهم مهرماه ۱۳۶۴ [اول اکتبر ۱۹۸۵] در پرونده‌های شماره ۷۰۷ و ۷۴۱ "در پرونده‌ای نامربوط به ثبت رسیده است".

۱۷ - در بررسی درخواست بانک مرکزی ایران به شرح موصوف در بند ۴ بالا، دایر براینکه دیوان ادعاهای تسلیمی آن بانک در پرونده‌های شماره ۷۰۷ و ۷۴۱ را که طی دستورهای مورخ ۱۴ مهرماه ۱۳۶۲ [ششم اکتبر ۱۹۸۳] و چهارم فروردین‌ماه ۱۳۶۳ [۲۴ مارس ۱۹۸۴] شعبه دو مختومه نشده‌اند به عنوان دعاوی متقابل در پرونده حاضر مورد رسیدگی قرار دهد، اولین سوال اینست که آیا ادعاهای مورد بحث قابل پذیرش به عنوان دعاوی متقابل در پرونده حاضر هستند یا خیر. دیوان در این خصوص متذکر می‌شود که طی دستورهای مورخ دوم مردادماه ۱۳۶۴ [۲۴ ژوئیه ۱۹۸۵] شعبه دو مقرر گردید که درخواست رسیدگی به ادعاهای بانکی ایران به عنوان دعاوی متقابل در سایر پرونده‌ها باقیستی حداکثر تا نهم مهرماه ۱۳۶۴ [اول اکتبر ۱۹۸۵] در همان پرونده‌ها به ثبت برسد. لکن درخواست‌های بانک مرکزی ایران مبنی براینکه ادعاهای باقیمانده در پرونده‌های شماره ۷۰۷ و ۷۴۱ به عنوان دعاوی متقابل در پرونده شماره ۲۹۴ مورد رسیدگی واقع شوند، چندین ماه

بعد از مهلت ماه اکتبر که در آن دستور مقرر شده بود، یعنی در ۲۴ دیماه ۱۳۶۴ [۱۴ ژانویه ۱۹۸۶] نزد شعبه سه در پرونده شماره ۲۹۴ به ثبت رسید.^(۵)

۱۸ - با توجه به این مساله، دیوان متذکر می‌شود که برای رسیدگی به ادعاهای متقابل در چهارچوب پرونده حاضر، در هر حال باید صلاحیت دیوان نسبت به آنها محرز گردد. گرچه خواندگان طی نامه مورخ ۲۱ اردیبهشت ماه ۱۳۷۱ [۱۱ مه ۱۹۹۲] خود از دیوان درخواست کردند که "ابتدا راجع به موضوع صلاحیت تصمیم گرفته شود،" اما در دفاع از اینکه دعاوی متقابل مورد بحث در صلاحیت دیوان قرار می‌گیرند، دلیلی ارائه ننمودند.

۱۹ - با توجه به اینکه ادعاهای متقابل فوق الذکر متنضم مبلغ یا مبالغ دیونی نیستند که از حساب دلاری شماره ۲ قابل پرداخت باشند، در صورتی که صلاحیت رسیدگی به آنها وجود داشته باشد، باید آنرا در بیانیه حل و فصل دعاوی جستجو نمود. طبق بند ۱ ماده دو بیانیه حل و فصل دعاوی، برای اینکه ادعای متقابلی در صلاحیت دیوان قرار گیرد باید "از همان قرارداد، معامله یا پیش‌آمدی که مبنای... ادعا را تشکیل می‌دهد ناشی شده باشد." همانطور که در بند ۳ بالا خاطرنشان گردید، در تاریخ ۲۴ دیماه ۱۳۶۴ [۱۴ ژانویه ۱۹۸۶] یعنی زمانی که بانک مرکزی ایران ادعاهای متقابل خود را در پرونده حاضر به ثبت رساند، فقط ادعاهای مصرح در پاراگراف‌های ۱۱(الف) و ۱۲(د) دادخواست پرونده شماره ۲۹۴ هنوز در دست رسیدگی بود. بنابراین باید ثابت شود که ادعاهای متقابل بانک مرکزی ایران از "همان قرارداد، معامله یا پیش‌آمدی ناشی می‌شود که مبنای" ادعاهای مذکور در بندۀای فوق الذکر را تشکیل می‌دهد.

۵ - در تاریخ ۲۳ تیرماه ۱۳۶۵ [۱۴ ژوئیه ۱۹۸۶] خواهان به این درخواستها اعتراض نمود.

۲۰ - دیوان متذکر می‌شود که ادعاهای مندرج در پاراگراف‌های ۱۱(الف) و ۱۲(د) دادخواست، حسب ادعا، از وام‌ها و سایر معاملات بانکی بین خواهان و خوادگان ناشی می‌شوند، حال آنکه ادعاهای متقابل بانک مرکزی ایران ناشی از قصور ادعایی ولز فارگو در انتقال وجوهی است که در حسابهای مختلف برای چندین موسسه ایرانی نگهداری می‌کرده است. بانک مرکزی ایران هیچ ارتباط مشخصی را بین معاملات مبنای ادعاهای ترتیبات حسابداری مبنای دعاوی متقابل عنوان نکرده و دیوان نیز نتوانسته است چنین ارتباطی را در سوابق پرونده بیابد.(۶)

۲۱ - در نتیجه، دیوان معتقد است که دعاوی متقابل مورد بحث "از همان قرارداد، معامله یا پیش‌آمدی" که مبنای ادعا را تشکیل می‌دهند، ناشی نمی‌شوند و لذا طبق بند ۱ ماده دو بیانیه حل و فصل دعاوی، دیوان صلاحیت رسیدگی بدانها را ندارد.

۲۲ - بنابر دلایل پیشگفته،

دیوان به شرح زیر تصمیم می‌گیرد:

الف - ادعاهای متقابل به دلیل فقد صلاحیت رد می‌شوند.

ب - بقیه جریانات داوری پرونده شماره ۲۹۴ طبق بند ۲ ماده ۳۴ قواعد دیوان مختومه اعلام می‌گردند.

---

۶ - مضافاً، همانطور که در پانوشت ۲ بالا خاطرنشان شد، ادعاهای مطروح پرونده شماره ۷۰۷ علیه ولز فارگو بانک اینترنشنال اقامه شده‌اند که طرف پرونده شماره ۲۹۴ نیست.

- ۱۰ -

لاهه، به تاریخ ۳۰ دیماه ۱۳۷۲

SAR

کایتانو آرانجو- روئیتس

رئیس شعبه سه

به نام خدا

F.C.

Richard C. Alvar

ریچارد سی. الیسون

محسن آقاحسینی

مخالف